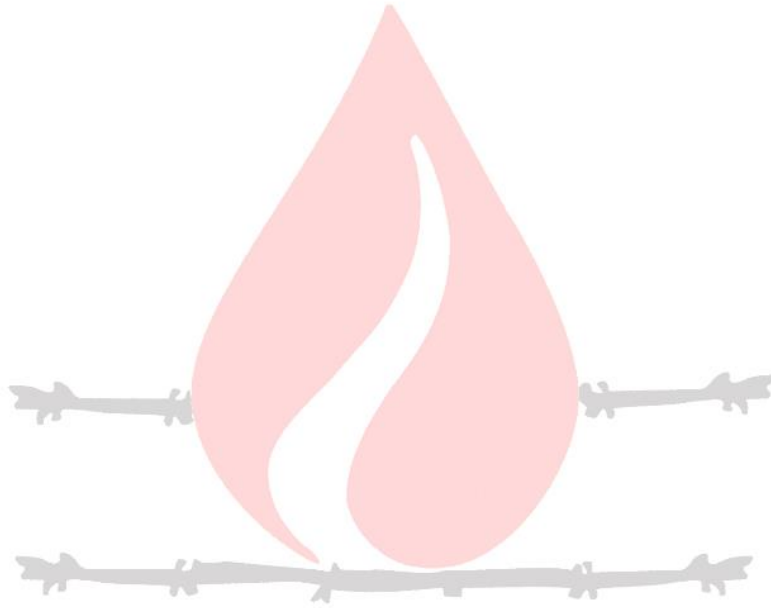
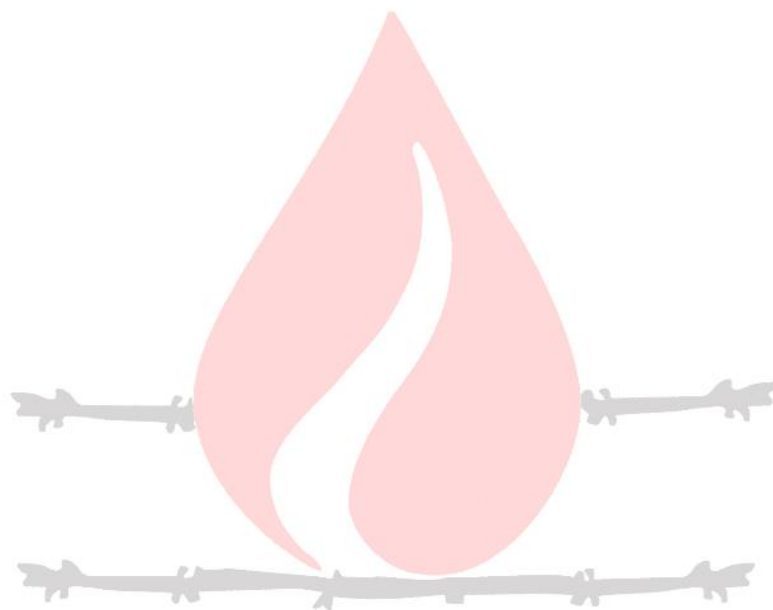

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
آذرماه ۱۳۹۹
Organization for Defending Victims
of Violence ۹۹۰۹۰۱۲۲

نگاهی به کارنامه حقوق بشری عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی (۱۷)
گزارش راهبردی ۹۹/۱۲۲

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims
of Violence

درآمد:

در این گزارش تحولات مربوط به موارد نقض حقوق بشر در کشورهای عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی و موارد نقض حقوق بشر از سوی این دولت‌ها در سایر کشورهای منطقه، در آذرماه ۱۳۹۹، بر اساس مقالات، گزارش‌ها، بیانیه‌ها و اخبار آشکار به دست آمده از سازمان‌های حقوق بشری مردم‌نهاد و بین‌المللی و رسانه‌های گروهی^۱، مورد بررسی قرار گرفته است. محورهای مهم این بررسی به صورت خلاصه به شرح زیر است:

الف) موارد نقض حقوق بشر در عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی

*عربستان سعودی

۱- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور، در روز چهارشنبه ۱۹ آذرماه ۱۳۹۹، در خصوص اقدام ایالات متحده به افزودن عربستان سعودی به فهرست کشورهای ناقض آزادی دین. محورهای مهم این بررسی به صورت خلاصه به شرح زیر است:

الف) اظهارات مایک پامپئو، وزیر خارجه ایالات متحده، مبنی بر تعیین عربستان سعودی به همراه ۹ کشور دیگر به عنوان کشورهایی که در مورد آن‌ها نگرانی ویژه‌ای در زمینه نقض آزادی‌های دینی وجود دارد؛

ب) به شمار آوردن برمه، چین، اریتره، ایران، نیجریه، کره شمالی، پاکستان، عربستان سعودی، تاجیکستان و ترکمنستان، به عنوان کشورهای برخوردار از موارد نقض سیستماتیک، متداوم و

^۱ پایگاه خبری سازمان ملل (UN News)؛ سازمان عفو بین‌الملل (Amnesty International)؛ پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور (Middle East Monitor (MEMO)؛ خبرگزاری اسوشیتدپرس (Associated Press (AP)؛ کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی (International Campaign for Freedom in the United Arab Emirates (ICF UAE)؛ مؤسسه بحرین برای حقوق و دموکراسی (Bahrain Institute for Rights and Democracy (BIRD)؛ مؤسسه آمریکایی‌ها برای دموکراسی و حقوق بشر در بحرین (Americans for Democracy (ADHRB)؛ شبکه خبری فرانس ۲۴ (France 24)؛ روزنامه واشنگتن پست (Washington Post) و شبکه خبری بی.بی.سی (BBC.Com).

فاحش آزادی‌های دینی و مذهبی، بر اساس قانون بین‌المللی آزادی دینی سال ۱۹۹۸، ضمن برشمردن آزادی دینی به‌عنوان یکی از حقوق اساسی بشر و اقدام واشنگتن به اتخاذ گام‌های جدید در راستای حمایت از این حق؛

ج) اشاره به راسخ بودن ایالات‌متحده در تعهد خود به آزادی ادیان، ضمن تأکید بر ضرورت فراهم نیامدن امکان لازم برای هیچ کشور یا نهادی جهت مورد آزار و اذیت قرار دادن مردم به دلیل اعتقاداتشان، بدون مواجه شدن با مجازات؛

د) اشاره به تحولات مثبت صورت گرفته در زمینه حقوق دینی و مذهبی در کشورهای سودان و ازبکستان که موجب اقدام واشنگتن به حذف آن‌ها از این فهرست شده است؛^۲

۲- انتشار گزارش از سوی شبکه خبری بی.بی.سی، در روز چهارشنبه ۱۹ آذرماه ۱۳۹۹، در خصوص سه کارزار بی‌فرجام محمد بن سلمان در آستانه استقرار دولت جو بایدن در ایالات‌متحده آمریکا. موارد مهم این گزارش عبارت‌اند از:

الف) به روی کار آمدن جو بایدن به‌عنوان رئیس‌جمهوری ایالات‌متحده و احتمال اتخاذ موضعی سخت‌گیرانه‌تر در قبال عربستان، هم‌زمان با دست‌وپنجه نرم کردن محمد بن سلمان، ولیعهد سعودی با سه چالش، جنگ یمن، زنان زندانی و تحریم قطر و همچنین تداوم سوءظن جهانی در قبال او، در مورد ادعای نقش‌اش در قتل جمال خاشقچی، روزنامه‌نگار منتقد سعودی؛

ب) اشاره به تداوم یافتن جنگ شش‌ساله فاجعه‌بار یمن، به همراه بدترین بحران بشری برای مردم فقیر و گرسنه این کشور، با توجه به بر جای ماندن هزاران کشته و مجروح و بی‌جا شده قهری بر اثر تداوم درگیری‌ها میان تمامی طرف‌های جنگ، عدم موفقیت عربستان در کنار زدن نیروهای انصارا... از قدرت و فروپاشی طرح‌های صلح برای خاتمه دادن به این جنگ یکی پس از دیگری؛

^۲گزارش پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور. قابل بازیابی در لینک:

ج) اشاره به منجر شدن حبس و آزار و اذیت ۱۳ زن فعال صلح طلب سعودی به جرم تلاش برای پایان دادن به ممنوعیت رانندگی زنان و نظام مردسالارانه ناعادلانه در این کشور، به فاجعه‌ای برای رهبران سعودی از لحاظ وجهه بین‌المللی: گفتنی است که بسیاری از آن‌ها از جمله لوجین الهذلول، مشهورترین زندانی از سال ۲۰۱۸ میلادی، درست پیش از رفع ممنوعیت رانندگی زنان دستگیر شدند؛

د) اشاره به ادعای مقام‌های سعودی در مورد اقدام خانم الهذلول به جاسوسی و اخذ مبالغ مالی از قدرت‌های خارجی، بدون ارائه شواهد و مدارک در این زمینه و درعین حال اظهارات نزدیکان او مبنی بر اقدام وی تنها به شرکت در یک کنفرانس حقوق بشر در خارج از کشور و ارائه درخواست برای کار در سازمان ملل متحد؛

ه) اشاره به اظهارات خانواده او، مبنی بر قرار گرفتن وی در معرض ضرب و شتم و شوک الکتریکی، همچنین تهدید شدن او به تجاوز جنسی و این که آخرین باری که او را دیدند، به‌طور غیرقابل کنترلی می‌لرزیده است؛

و) اشاره به اقدام عربستان سعودی به همراه امارات متحده عربی، بحرین و مصر، در سال ۲۰۱۷ میلادی به اعمال تحریم‌های فلج‌کننده علیه قطر، به دلیل ادعایی حمایت این کشور از گروه‌های اسلام‌گرا و تروریسم: این در حالی است که قطر حمایت از تروریسم را رد کرده و از پذیرفتن خواسته‌های این چهار کشور، که شامل کنترل شبکه تلویزیونی الجزیره نیز بوده، خودداری نموده است؛

ز) اشاره به تسلیم نشدن قطر در قبال این تحریم‌ها به دلیل برخورداری از ثروت‌هایی چون میدان گازی عظیم و سرمایه‌گذاری ۴۰ میلیارد پوندی (۵۳ میلیارد دلاری) آن‌هم تنها در بریتانیا، همچنین به دلیل برخورداری از حمایت‌های ترکیه و ایران: با این حال تردیدی نیست که تحریم سه و نیم ساله قطر از نظر اقتصادی و سیاسی به دو طرف صدمه زده است؛

ح) گفتنی است که سال‌ها طول می‌کشد تا قطر همسایگان خود را ببخشد و سال‌ها طول می‌کشد تا آن‌ها دوباره به قطر اعتماد کنند^۳؛

۳- انتشار گزارش از سوی روزنامه واشنگتن‌پست، در روز سه‌شنبه ۱۸ آذر ۱۳۹۹، در خصوص اقدام دادگاهی سعودی به محکوم کردن شهروند دو تابعیتی به تحمل ۶ سال حبس در زندان، به‌رغم درخواست‌های ایالات‌متحده جهت آزادی وی. نکات مهم این گزارش عبارت است از:

الف) اقدام دادگاهی در عربستان سعودی در روز سه‌شنبه، به محکوم کردن دکتر ولید فتیحی^۴، شهروند دو تابعیتی آمریکایی - سعودی، به تحمل ۶ سال حبس به اتهاماتی، از جمله کسب غیرقانونی شهروندی ایالات‌متحده؛

ب) اشاره به صدور این حکم به‌رغم درخواست‌های مکرر دولت دانلد ترامپ از حکومت سعودی جهت آزادی کردن فتیحی که بنیان‌گذار بیمارستانی مشهور در این پادشاهی است؛

ج) اشاره به دستگیری او در ماه نوامبر سال ۲۰۱۷ میلادی، هم‌زمان با اقدام مقام‌های سعودی به زندانی کردن صدها مدیر تجاری، مقام دولتی و اعضای خانواده سلطنتی و حبس وی به مدت دو سال بدون محاکمه، همچنین قرار گرفتن او در معرض شکنجه به هنگام حبس، بر

اساس گفته‌های وی به خانواده‌اش؛

د) اشاره به آزاد شدن فتیحی از حبس در سال گذشته و درعین‌حال، اقدام مقام‌های سعودی به اعمال ممنوعیت سفر علیه او و خانواده وی و مسدود کردن دارایی‌های او، همچنین مواجه شدن متداوم وی با اتهاماتی که از نگاه گروه‌های حقوق بشری انگیزه سیاسی داشته است؛

^۳ گزارش شبکه خبری بی.بی.سی. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.bbc.com/persian/world-55251892>

^۴ Walid Fitaihi

ه) اشاره به محکومیت فتیحی به اتهام ارتکاب به جرائمی چون، کسب شهروندی ایالات متحده بدون دریافت اجازه رسمی و انتشار مطالبی در توییتر در حمایت از جنبش بهار عربی در سال ۲۰۱۱ میلادی، بر اساس اظهارات فردی نزدیک به خانواده وی؛
و) اشاره به برخورداری فتیحی از ۳۰ روز مهلت برای ارائه درخواست تجدیدنظر در مورد حکم صادرشده، همچنین اقدام دادگاه به اعمال ممنوعیت ۶ ساله از سفر علیه او و همسر و ۶ فرزندش که همگی شهروند ایالات متحده هستند؛

ز) اشاره به تحصیل فتیحی در دانشگاه جورج واشنگتن و هاروارد و معروفیت او به دلیل بنیان نهادن بیمارستانی خصوصی در عربستان، همچنین به شمار آمدن وی به عنوان یک سخنران قراء و مجری برنامه‌های تلویزیونی و برخوردار از میلیون‌ها دنبال کننده در شبکه‌های اجتماعی؛

ح) اشاره به اظهارات وی در سال جاری میلادی (۲۰۲۰) در مصاحبه با روزنامه واشنگتن پست، مبنی بر به شمار آوردن معروفیت خود در جامعه عربستان، به عنوان یکی از دلایل مورد هدف قرار گرفتن او از سوی مقام‌های سعودی؛

ط) گفتنی است که علاوه بر فتیحی، دست کم دو آمریکایی دیگر نیز در عربستان در حبس به سر می‌برند، نخست صلاح الحیدر^۵، فرزند یکی از فعالان سرشناس حقوق زنان در عربستان و دوم بادر ال‌ابراهیم^۶، پزشک و نویسنده^۷؛

۴- انتشار گزارش از سوی شبکه خبری فرانس ۲۴، در روز یکشنبه ۱۶ آذرماه ۱۳۹۹، در خصوص محکومیت لوجین الهذلول، فعال سعودی به ارائه اطلاعات محرمانه به کشورهای غیردوست. نکات مهم گزارش به شرح زیر است:

⁵ Salah al Haidar

⁶ Bader al-Ibrahim

⁷ گزارش روزنامه واشنگتن پست. قابل بازیابی در لینک:

https://www.washingtonpost.com/world/middle_east/saudi-arabia-fitaihi-imprisoned/2020/12/08/1de62fdc-393d-11eb-aad9-8959227280c4_story.html

الف) اظهارات فیصل بن فرحان، وزیر امور خارجه عربستان سعودی، در گفتگو با خبرگزاری فرانسه، مبنی بر متهم شدن لوجین الهذلول، فعال سعودی زندانی، به تماس با کشورهای غیردوست و ارائه اطلاعات محرمانه به آنها: این در حالی است که اخیراً محاکمه این فعال زن به دادگاه ضدتروریسم انتقال یافته است؛^۸

ب) اشاره به دستگیری الهذلول، ۳۱ ساله، در ماه مه سال ۲۰۱۸ میلادی، به همراه دهها فعال زن دیگر، تنها چند هفته پیش از اقدام تاریخی حکومت عربستان به لغو ممنوعیت دهها ساله رانندگی زنان - اصلاحاتی که این فعالان برای تحقق آن تلاش کرده بودند؛

ج) اشاره به اقدام مقامهای سعودی در اواخر ماه گذشته میلادی (نوامبر) به انتقال پرونده این زندانی به دادگاه ظالمانه ضدتروریسم و احتمال محکومیت او به تحمل حبس طولانی مدت، به رغم فشارهای بین‌المللی در راستای آزادی وی؛

د) اشاره به انتقاد شدید گروه‌های حقوق بشری از قرار داشتن الهذلول در معرض سوءرفتار در مدت ۳ سال حبس او، پیش از برگزاری محاکمه و عدم اقدام مقامهای قضایی عربستان به ارائه شواهد و مدارک لازم برای اثبات اتهامات وارده به این زندانی؛

^۸سوابق در گزارش‌های پیشین

*انتشار گزارش از سوی سازمان عفو بین‌الملل، در روز سه‌شنبه ۴ آذر ماه ۱۳۹۹، در خصوص ضرورت آزاد شدن بی قید و شرط لوجین الهذلول، مبنی بر:

الف) اظهارات لین معلوف، معاون منطقه خاورمیانه و شمال آفریقای عفو بین‌الملل، در پاسخ به گزارش‌ها در خصوص برگزاری محاکمه لوجین الهذلول، در روز چهارشنبه ۵ آذر ماه، مبنی بر بر شمردن حکم آزادی بی‌درنگ و بدون قید و شرط این فعال زن، به عنوان تنها حکم عادلانه‌ای که باید از این محاکمه ناشی شود؛

ب) تأکید بر این نکته که وی یک مجرم نبوده و تنها، مدافع حقوق بشری است که برای شجاعت خود در زمینه دفاع از تغییر مجازات می‌شود؛

ج) اشاره به دست زدن لوجین الهذلول از ۲۶ اکتبر سال جاری میلادی (۵ آبان ماه) به اعتصاب غذا در اعتراض به محرومیت از تماس منظم با خانواده خود؛

د) اشاره به حبس او در مکانی نامعلوم، محرومیت وی از دسترسی به وکیل و اطلاع یافتن او از برگزاری محاکمه تنها یک روز قبل و در اختیار نداشتن زمان کافی برای تهیه دفاعیه؛

ه) اشاره به ابراز نگرانی در خصوص قابل پذیرش بودن هر یک از مدارک ارائه شده در دادگاه روز چهارشنبه، با توجه به گزارش‌ها در خصوص قرار گرفتن فعالان حقوق زنان در معرض شکنجه و یا سوءرفتار در زندان و

و) تأکید بر درخواست جهت آزادی بی‌درنگ و بدون قید و شرط لوجین الهذلول و رفع تمامی اتهام‌ها از وی، همچنین درخواست از مقامهای سعودی جهت فراهم آوردن امکان حضور دیپلمات‌ها و روزنامه‌نگاران در دادگاه به صورت حضوری یا مجازی، جهت حصول اطمینان از تحت درمان قرار گرفتن این فعال زن از سوی پزشک مورد نظر خود و فراهم آوردن امکان لازم برای او جهت دسترسی به وکیل و خانواده خود.

ه) اشاره به اظهارات لینا الهذلول، خواهر لوجین، مبنی بر اشاره مقام‌های قضایی به تماس زندانی با کشورهای اتحادیه اروپا، بریتانیا و هلند و طرح این پرسش که آیا مقام‌های عربستان این کشورها را دشمن خود می‌شمارند؟

و) اشاره به حاکی نبودن اتهامات وارده به الهذلول از اطلاعات حساس، بلکه اختصاص یافتن آن‌ها تنها به فعالیت‌ها و کنش‌گری‌های او که وی را متهم به سخن گفتن درباره وضعیت حقوق بشر در عربستان سعودی در کنفرانس‌های بین‌المللی و سازمان‌های مردم‌نهاد می‌کند؛

ز) اشاره به ضعف شدید و وجود لرزش‌های غیرارادی در بدن لوجین، هنگامی که پس از مبادرت به دو هفته اعتصاب غذا در زندان، در روز پنج‌شنبه ۶ آذرماه، در دادگاه کیفری ریاض حضور یافت - دادگاهی که از ماه مارس سال ۲۰۱۹ میلادی، پشت درهای بسته آن محاکمه می‌شد؛

ح) اشاره به اقدام مقام‌های عربستان به آزاد کردن موقت برخی از فعالان زن و درعین حال محبوس نگاه‌داشتن الهذلول و شماری دیگر از فعالان بر اساس اتهامات مبهم؛

ط) اشاره به به‌شمار آمدن این فعالان از سوی رسانه‌های طرفدار حکومت عربستان به‌عنوان «خائن»: این در حالی است که خانواده الهذلول ادعا می‌کنند که وی در زندان در معرض شکنجه و آزار و اذیت جنسی قرار گرفته است - اتهاماتی که به‌شدت از سوی مقام‌های سعودی رد شده است^۹؛

ی) گفتنی است که لین معلوف، معاونت بخش خاورمیانه و شمال آفریقای سازمان عفو بین‌الملل، در واکنش به اقدام مقام‌های قضایی عربستان به انتقال پرونده لوجین الهذلول به دیوان کیفری ویژه، نیز اظهار داشت: «از این دادگاه برای خاموش کردن صدای مخالفان استفاده می‌شده که به دلیل صدور احکام طولانی‌مدت حبس در پی برگزاری محاکمه‌های

^۹ گزارش شبکه خبری فرانس ۲۴. قابل بازیابی در لینک:

به شدت معیوب، بدنام است و این که این اقدام نیز یکی دیگر از نشانه‌های به استهزاء گرفته شدن ادعای اعمال اصلاحات در زمینه حقوق بشر در این کشور است.»^{۱۰}

ک) این مقام سازمان عفو بین‌الملل در ادامه خواستار آزادی بی‌درنگ و بدون قید شرط لوجین الهدلول و رفع تمامی اتهامات از او شده است. وی همچنین از مقام‌های سعودی درخواست نموده تا از تحت درمان و مراقبت قرار گرفتن این زندانی از سوی پزشک منتخب خود و دسترسی مناسب به وکیل و اعضاء خانواده‌اش اطمینان حاصل کنند؛

۵- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور، در روز جمعه ۱۴ آذرماه ۱۳۹۹، در خصوص ابراز نگرانی فرزند سلمان العوده از وضعیت سلامت دیداری و شنیداری او. نکات مهم گزارش به شرح زیر است:

الف) اظهارات عبدا... العوده، فرزند سلمان العوده روحانی و واعظ سرشناس سعودی، مبنی بر از دست رفتن تقریباً نیمی از توانایی دیداری و شنیداری پدرش در زندان؛

ب) اشاره به توثیق وی در این زمینه مبنی بر منجر شدن عبادت‌ها و دعا‌های پدرش برای مردم به از دست رفتن آزادی او، قربانی شدن وی در برابر شکنجه، فشار و محرومیت از درمان و حبس او در سلول انفرادی از زمان دستگیری وی - به مدت بیش از ۳ سال و چند ماه؛

ج) اشاره به اظهارات دکتر زندان مبنی بر تداوم اقدام مقام‌های سعودی به آسیب زدن به سلمان العوده، به رغم از دست رفتن تقریباً نیمی از توانایی‌های دیداری و شنیداری وی؛

د) اشاره به اقدام مقام‌های سعودی به دستگیری واعظ‌ها و فعالان برجسته در ماه سپتامبر سال ۲۰۱۷ میلادی، از جمله سلمان العوده، آواد القرنی^{۱۰} و علی العُمَری^{۱۱}، به اتهام ارتکاب به جرائم تروریستی و توطئه علیه حکومت؛

ه) این در حالی است که شخصیت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی و اسلامی خواستار آزادی آن‌ها شده‌اند^{۱۲}؛

¹⁰ Awad Al-Qarni

¹¹ Ali Al-Omari

۶- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور، در روز پنجشنبه ۱۳ آذرماه ۱۳۹۹، در خصوص درخواست یکی از قانونگذاران اروپایی جهت روشن شدن وضعیت شاهزاده سعودی ناپدید شده. نکات مهم گزارش به شرح زیر است:

الف) اقدام مقام‌های عربستان به انتقال یک شاهزاده سعودی زندانی به مکانی مخفیانه و منجر شدن آن به اقدام یکی از قانونگذاران اروپایی به ارسال نامه مبنی بر درخواست جهت آشکار شدن محل حبس او و پدرش؛

ب) اشاره به زندانی شدن شاهزاده سلمان بن عبدالعزیز، ۳۷ ساله، به همراه پدرش، عبدالعزیز بن سلمان آل سعود، در ماه ژانویه سال ۲۰۱۸ میلادی، بدون تفهیم اتهام‌های رسمی، ابتدا در سلولی انفرادی در زندان الحائر^{۱۳} در نزدیکی ریاض؛

ج) اشاره به سپس انتقال آن‌ها به ویلایی به شدت تحت محافظت در ریاض، که در این دوران بن عبدالعزیز ابتدا در ماه مارس این سال، به بازداشتگاهی مخفیانه انتقال یافته بود و پس از گذشت دو ماه و به دنبال فشارهای بین‌المللی، از جمله درخواست‌های قانونگذاران اروپایی و کارزار ۲ میلیون دلاری برپا شده از سوی ایالات متحده، به این ویلا منتقل شد؛

د) اشاره به تغییر این وضعیت در روز شنبه گذشته (۸ آذرماه) با توجه به انتقال مجدد این شاهزاده و پدرش از ویلا به مکانی مخفیانه؛

ه) اشاره به نگارش نامه از سوی مارک تارابلا^{۱۴} سیاستمدار بلژیکی و عضو پارلمان اروپا، خطاب به سفیر عربستان سعودی در اتحادیه اروپا، مبنی بر به شمار آوردن وضعیت محرومیت خودسرانه این افراد از آزادی، به‌عنوان مصداق نقض تعهدات داخلی و بین‌المللی عربستان سعودی؛

و) اشاره به درخواست این قانونگذار پارلمان اروپا از سفیر عربستان جهت شفاف‌تر کردن وضعیت این زندانیان و مشخص کردن بی‌درنگ شرایط آن‌ها؛

^{۱۲} گزارش پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور. قابل‌بازایی در لینک:

<https://www.middleeastmonitor.com/20201204-al-oudas-son-my-father-lost-half-his-ability-to-see-and-hear>

^{۱۳} Al-Ha'ir

^{۱۴} Marc Tarabella

ز) اشاره به گزارش خبرگزاری فرانسه در این زمینه، مبنی بر اجازه داشتن شاهزاده و پدرش برای برقراری تماس تلفنی با خانواده خود در دوران حبس‌شان در ویلا و درعین حال قطع شدن تمامی ارتباطات با آنها از زمان انتقال‌شان از این ویلا به مکانی نامشخص و در حقیقت ناپدیدشدگی‌شان؛

ح) اشاره به گمانه‌زنی‌ها در خصوص دلیل حبس این شاهزاده و پدرش با توجه به عدم تهدید آنها برای جانشینی محمد بن سلمان و درعین حال اشاره به برخی اظهارات در این زمینه، مبنی بر به شمار آوردن ملاقات این شاهزاده با ادم شیف^{۱۵}، نماینده دموکرات کنگره آمریکا، پیش از انتخابات سال ۲۰۱۶ میلادی، به عنوان دلیل حبس او و پدرش، با توجه به این‌که شیف یکی از منتقدان سرسخت داند ترامپ است که از ولیعهدی بن سلمان حمایت می‌کند.^{۱۶}

*بحرین

۱- انتشار گزارش از سوی مؤسسه بحرین برای حقوق و دموکراسی^{۱۷}، در روز سه‌شنبه ۱۱ آذرماه ۱۳۹۹، در خصوص درخواست گروه‌های حقوق بشری از گروه آسیا جهت مخالفت با پیشنهاد بحرین برای عضویت در شورای حقوق بشر سازمان ملل. نکات محوری این گزارش عبارت‌اند از:

الف) نگارش نامه مشترک از سوی ۲۲ نهاد حقوق بشری، از جمله مؤسسه آمریکایی‌ها برای دموکراسی و حقوق بشر در بحرین^{۱۸}، مؤسسه بحرین برای حقوق و دموکراسی و نهاد خدمت بین‌المللی برای حقوق بشر^{۱۹}، خطاب به گروه آسیا - اقیانوسیه شورای حقوق بشر سازمان ملل، مبنی بر درخواست از اعضاء این شورا جهت مخالفت با پیشنهاد بحرین برای عضویت

¹⁵ Adam Schiff

¹⁶ گزارش پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.middleeastmonitor.com/20201203-european-lawmaker-calls-for-clarity-on-disappeared-saudi-prince>

¹⁷ Bahrain Institute for Rights and Democracy (BIRD)

¹⁸ Americans for Democracy and Human Rights in Bahrain (ADHRB)

¹⁹ International Service for Human Rights (ISHR)

در این شورا به دلیل سوابق ضعیف حقوق بشری این کشور و امتناع آن از همکاری با سازوکارهای سازمان ملل که موجب تضعیف بنیادین انسجام این نهاد می‌شود؛

ب) اشاره به اسناد و مدارک ارائه شده در این نامه مبنی بر نقض سیستماتیک حقوق بشر از سوی دولت بحرین از زمان کسب کرسی در شورای حقوق بشر در سال ۲۰۱۸ میلادی، از جمله افزایش قابل توجه استفاده از مجازات اعدام پس از به اتمام رسیدن زمان استمهال در سال ۲۰۱۷ میلادی، حمله متداوم به مطبوعات آزاد، از جمله شبکه‌های اجتماعی و استفاده از شکنجه و محاکمه‌های ناعادلانه علیه شخصیت‌های مخالف حکومت؛

ج) اشاره به اقدامات تلافی‌جویانه سیستماتیک بحرین علیه فعالان و مدافعان حقوق بشر به دلیل همکاری با سازوکارهای حقوق بشری سازمان ملل، از طریق دستگیری‌های خودسرانه، سوءاستفاده و سوءرفتار، همچنین اعمال ممنوعیت‌های مسافرتی و لغو تابعیت شهروندان این کشور؛

د) اشاره به گزارش سال ۲۰۲۰ دبیر کل سازمان ملل در این زمینه، مبنی بر اقدامات تلافی‌جویانه حکومت علیه مدافعان سرشناس حقوق بشر، از جمله نبیل رجب^{۲۰}، ابتسام السائق^{۲۱} و سید احمد الوادعی^{۲۲}، مدیر مؤسسه بحرین برای حقوق و دموکراسی که اعضای خانواده وی به دلیل آنچه که کارگروه حبس خودسرانه سازمان ملل آن را «اقدامات

تلافی‌جویانه» به شمار می‌آورد، همچنان در زندان به سر می‌برند؛
ه) خاطرنشان کردن ضرورت همکاری کامل کشورهای عضو با شورای حقوق بشر، ضمن محکوم کردن امتناع بحرین از صدور مجوز برای گزارشگران ویژه سازمان ملل و یا کمیسر عالی حقوق بشر جهت بازدید از کشور از سال ۲۰۰۶ میلادی تاکنون و از این رو توصیه اکید امضاکنندگان این نامه به کشورهای گروه آسیا - اقیانوسیه به مخالفت با پیشنهاد بحرین برای عضویت در این نهاد سازمان ملل^{۲۳}؛

²⁰ Nabeel Rajab

²¹ Ebtisam Al Saegh

²² Sayed Ahmed Alwadaei

²³ گزارش مؤسسه بحرین برای حقوق و دموکراسی. قابل بازیابی در لینک:

۲- انتشار گزارش از سوی مؤسسه بحرین برای حقوق و دموکراسی، در روز چهارشنبه ۵ آذرماه ۱۳۹۹، در خصوص ابراز نگرانی ۱۸ نهاد حقوق بشری در زمینه برگزاری مسابقات فرمول وان در بحرین با توجه به سوابق حقوق بشری این کشور. نکات مهم این گزارش عبارت است از:

الف) اقدام ۱۸ نهاد حقوق بشری و اتحادیه تجاری، از جمله مؤسسه بحرین برای حقوق و دموکراسی، سازمان دیده‌بان حقوق بشر، کنفدراسیون اتحادیه تجاری بین‌المللی^{۲۴} و اعضای اتحاد ورزش‌ها و حقوق^{۲۵}، به ارسال نامه مشترک خطاب به چیس کری^{۲۶}، رئیس مسابقه فرمول وان^{۲۷} در مسابقات بزرگ آتی در بحرین؛

ب) اشاره به درخواست نویسندگان این نامه از مدیر این مسابقات جهت حصول اطمینان از اجرای عدالت برای قربانیان نقض حقوق بشر مربوط به مسابقات بزرگ بحرین، حمایت از حقوق معترضان و اجرایی کردن سیاست حقوق بشر در رابطه با آن‌ها، در راستای تضمین منجر نشدن این مسابقات به موارد نقض حقوق بشر، با توجه به رو به وخامت نهادن وضعیت حقوق بشر در این کشور؛

ج) تأکید بر نقش اساسی مسابقات فرمول وان در تلاش حکومت بحرین جهت بهره‌برداری از این تحول در راستای سرپوش نهادن بر موارد نقض حقوق بشر و عادی‌سازی هر چه بیشتر این موارد در کشور؛

د) اشاره به درخواست امضاکنندگان این نامه از کری جهت استفاده از اهرم فشار خود در راستای تضمین عدالت، مسئولیت‌پذیری و جبران خسارات برای قربانیان سوءاستفاده‌ها و موارد نقض صورت پذیرفته در مسابقات بزرگ بحرین از جمله برای:

- خانواده صلاح عباس^{۲۸} که در شب مسابقات سال ۲۰۱۲ میلادی توسط نیروهای امنیتی به قتل رسید؛

<http://birdbh.org/2020/12/rights-groups-urge-asian-bloc-to-oppose-bahrain-bid-for-human-rights-council>

²⁴ International Trade Union Confederation

²⁵ Sport and Rights Alliance

²⁶ Chase Carey

²⁷ Formula One (F1)

²⁸ Salah Abbas

- نجاح یوسف^{۲۹} که به دلیل انتقاد از برگزاری مسابقات بزرگ در سال ۲۰۱۷ میلادی در حساب کاربری خود در فیس‌بوک، مورد شکنجه و حمله جنسی قرار گرفته و به مدت ۲ سال زندانی شد؛

- ابراز نگرانی در خصوص کامل، پسر ۱۷ ساله نجاح یوسف که با حکم تحمل حبس بیش از ۲۰ سال مواجه است، به دلیل آنچه که به گفته سازمان عفو بین‌الملل، اقدامی تلافی‌جویانه علیه مادرش به شمار می‌آید؛

ه) اشاره به اقدام نهاد برگزارکننده مسابقات فرمول وان به تعویق انداختن این مسابقه در ماه مارس سال جاری میلادی (۲۰۲۰) به دلیل نگرانی‌ها از شیوع بیماری کووید - ۱۹، ضمن تأکید بر ضرورت اقدام این نهاد به ابراز همان میزان نگرانی در قبال مردم بحرین، با توجه به مواجهه آن‌ها با دور جدیدی از سرکوب‌ها، از جمله افزایش قابل توجه مجازات اعدام و تحدید متداوم آزادی بیان و برگزاری اجتماعات و تجمعات؛

و) اشاره به دستگیری ۱۸ نفر از شهروندان این کشور، تنها در ماه برگزاری مسابقات، به دلیل ابراز نظر در زمینه مرگ نخست‌وزیر بحرین، از جمله یک دختر ۱۶ ساله و یک پسر ۱۴ ساله؛

ز) اشاره به درخواست از نهاد برگزاری مسابقات فرمول وان جهت به اجرا درآوردن سیاست حقوق بشری خود و حصول اطمینان از منجر نشدن اقدامات این نهاد به مشارکت در موارد نقض حقوق بشر در بحرین: گفتنی است که این سیاست در سال ۲۰۱۵ میلادی، در پی میانجی‌گری مؤسسه آمریکایی‌ها برای دموکراسی و حقوق بشر در بحرین و پس از ارائه شکایت آن‌ها در این زمینه به سازمان همکاری اقتصادی و توسعه^{۳۰}، اتخاذ شد؛

ح) بنا بر گزارش دیگری از این مؤسسه، در روز چهارشنبه ۵ آذرماه، ۳۰ تن از نمایندگان چند حزبی پارلمان بریتانیا نیز با ارسال نامه‌ای به رئیس این مسابقات از او درخواست نمودند تا

²⁹ Najah Yusuf

³⁰ Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)

بحرین را در زمینه احترام به حقوق بشر تحت فشار قرار دهد و سیاست حقوق بشری خود را با توجه به نگرانی‌ها در زمینه موارد نقض حقوق بشر در این کشور، به اجرا درآورد.^{۳۱}

*امارات متحده عربی

۱- انتشار گزارش از سوی کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی^{۳۲}، در روز جمعه ۷ آذرماه ۱۳۹۹، در خصوص به تمسخر کشیده شدن جایزه صلح نوبل در صورت نامزدی محمد بن زاید برای دریافت این جایزه. موارد مهم گزارش مذکور به شرح زیر است:

الف) مخالفت شدید و آشکارای این نهاد حقوق بشری با نامزدی محمد بن زاید، ولیعهد امارات متحده عربی، برای دریافت جایزه صلح نوبل سال ۲۰۲۱ میلادی؛

ب) اشاره به عدم رعایت هیچ‌یک ارزش‌ها و اهداف جایزه صلح نوبل از سوی محمد بن زاید، با توجه به مداخله امارات متحده عربی در برافروختن آتش منازعات در لیبی، همچنین نقش این کشور در جنگ ویرانگر یمن که به این معنا است که بن زاید بیش از آن‌که در راستای ارتقای صلح گام بردارد، نقشی اساسی در رو به وخامت نهادن اضطراری‌ترین بحران‌های بشری جهان ایفا کرده است؛

ج) اشاره به نقش بن زاید، همچنین، در داخل کشور، از جمله در سرکوب سیستماتیک آزادی‌ها و حقوق بشر بنیادین، استفاده از شکنجه، محاکمه‌های ناعادلانه و حبس‌های نامحدود در راستای خاموش کردن صدای شماری از مدافعان حقوق بشر و منتقدان صلح‌طلب دولت؛

د) اشاره به حبس احمد منصور فعال شناخته شده حقوق بشر در سطح بین‌المللی و محمد الرکین، وکیل حقوق بشر، در شرایط غیرانسانی تنها به جرم بهره‌مندی‌شان از حق خود در زمینه آزادی بی آن‌که هیچ‌کدام نمایانگر تصویری از یک حکومت صلح‌طلب نیست؛

^{۳۱} گزارش مؤسسه بحرین برای حقوق و دموکراسی. قابل بازیابی در لینک:

<http://birdbh.org/2020/11/16-rights-groups-raise-bahrain-human-rights-concerns-with-formula-one>

^{۳۲} International Campaign for Freedom in the United Arab Emirates (ICF UAE)

۵) تأکید بر موارد فوق به‌عنوان دلایل عدم شایستگی کامل محمد بن زاید جهت دریافت جایزه معتبر بشردوستانه و استهزاء‌آمیز بودن اعطای این جایزه به فردی که چنین آسیب‌هایی به صلح جهانی وارد می‌آورد^{۳۳}؛

۲- انتشار گزارش از سوی کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی، در روز چهارشنبه ۵ آذرماه ۱۳۹۹، در خصوص ابراز نگرانی عمیق گزارشگران ویژه سازمان ملل در زمینه قوانین ضدتروریستی بی‌رحمانه امارات متحده عربی. موارد مهم این گزارش عبارت‌اند از:

الف) اقدام ۵ گزارشگر ویژه سازمان ملل به انتشار گزارشی مشترک، مبنی بر ابراز نگرانی در زمینه قوانین ضدتروریستی امارات متحده عربی که در سال‌های گذشته منجر به پیگرد قانونی و حبس غیرمنصفانه شماری از روزنامه‌نگاران، مخالفان صلح‌طلب و مدافعان حقوق بشر در سراسر کشور شده است؛

ب) اشاره به انتشار این گزارش در روز جمعه ۲۳ آبان ماه، مبتنی بر پیامدهای جدی این قانون - قانون شماره ۷ مبارزه با جرائم تروریستی - برای بهره‌مندی از حقوق بشر و آزادی‌های بنیادین در امارات متحده عربی و درخواست از حکومت این کشور جهت اصلاح قانون مزبور در راستای رعایت موازین بین‌المللی حقوق بشر؛

ج) اشاره به متمرکز بودن ظاهری این قانون بر خوردار از ابعاد گسترده، بر مبارزه با تروریسم و درعین حال ظرفیت آن جهت مجرمانه به شمار آوردن تقریباً تمامی مخالفان، از جمله مخالفان‌های مسالمت‌جویانه در این کشور؛

د) اشاره به، به‌عنوان نمونه، بند ۱۵ این قانون، مبنی بر تحمیل حبس موقت علیه تمامی افرادی که به هر طریقی مخالفت خود را با حکومت ابراز می‌دارند، که این بند متناقض با

^{۳۳}گزارش کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی. قابل‌بازبینی در لینک:

تعهد امارات متحده عربی به رعایت مفاد اعلامیه جهانی حقوق بشر و منشور حقوق بشر عربی است، به‌ویژه آن دسته از الزامات مندرج در این پیمان‌ها که مبتنی بر حمایت از آزادی تفکر و بیان است؛

ه) اشاره به ماهیت ابهام‌آمیز بخش قابل‌توجهی از این قانون، از جمله بند ۴۰ آن، مبنی بر به‌شمار آمدن یک فرد به‌عنوان عامل تهدید تروریستی در صورت برخورداری آن شخص از ایدئولوژی افراط‌گرایانه یا تروریستی تا آنجا که ارتکاب به جرم تروریستی از سوی فرد مورد نظر محتمل به نظر برسد، که در اینجا فقدان تعریف مشخص از این‌که در چه زمانی احتمال این می‌رود که فرد مورد نظر مرتکب جرم تروریستی شود، خود حاکی از محرومیت پیشگیرانه خودسرانه از آزادی و بروز مخاطره حبس خودسرانه است؛

و) اشاره به مراکز مناصحه (مشاوره یا مراکز بازپروری)، برای تروریست‌های مظنون که بر این اساس این مراکز همان بازداشتگاه‌هایی هستند که برای حبس نامحدود زندانیان در نظر گرفته شده و با توجه به شرایط مبهم آزادی از آن‌ها، متناقض با موازین بین‌المللی حبس عادلانه هستند؛

ز) علاوه بر این می‌توان این مراکز را مصداق برنامه‌های تلقینی (ارشادی) برای زندانیان به‌شمار آورد که در این صورت نیز استفاده از آن‌ها نقض پیمان‌های متعدد حقوق بشری است که امارات متحده عربی یکی از امضاکنندگان آن به‌شمار می‌آید؛

ح) اشاره به بخش‌های دیگر این قانون از جمله، لغو خودسرانه تابعیت از زندانیان و خانواده‌های‌شان، صرف‌نظر از این‌که اعضای خانواده مرتکب جرمی شده باشند، امکان اعمال تحریم علیه افراد در دوران محاکمه، پیش از انجام فرآیند پیگرد قانونی که برگزاری یک محاکمه عادلانه را به مخاطره می‌اندازد و ارائه تعریف‌های مبهم در مورد «گردهمایی تروریستی» و اعطای قدرت آشکارا به مقام‌های حکومت جهت برهم زدن این گردهمایی‌ها؛

ط) به عبارت دیگر می‌توان گفت که قانون مبارزه با تروریسم امارات متحده عربی، ساختاری قانونی را ایجاد می‌کند که بر اساس آن اشکال خاصی از انتقاد یا مخالفت تعبیر به تروریسم داخلی شده و مورد پیگرد قانونی قرار گیرد^{۳۴}.

نگاهی به موارد نقض حقوق بشر در یمن

۱- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور، در روز یکشنبه ۱۶ آذرماه ۱۳۹۹، در خصوص کشته و مجروح شدن ۱۳۹ تن از شهروندان یمنی در غرب این کشور از ماه اکتبر سال جاری میلادی تاکنون. نکات مهم این گزارش عبارت است از:

الف) صدور بیانیه از سوی دفتر هماهنگی امور بشردوستانه سازمان ملل، در روز شنبه ۱۵ آذرماه، مبنی بر کشته و مجروح شدن ۷۴ تن از غیرنظامیان یمنی در ماه اکتبر و ۴۹ تن در ماه نوامبر سال جاری در استان حدیده، همچنین کشته شدن ۶ کارگر و مجروح شدن ۱۰ تن دیگر در حمله صورت پذیرفته در روز پنجشنبه ۱۳ آذرماه، به یک مجتمع تجاری در این استان؛

ب) اشاره به افزایش منازعات در حدیده در ماه‌های اخیر و تأکید این نهاد سازمان ملل بر ضرورت خاتمه یافتن حملات علیه غیرنظامیان و نقض حقوق بین‌المللی بشردوستانه؛

ج) اشاره به کشته شدن بیش از ۱۰۰ هزار نفر، از جمله غیرنظامیان در این جنگ که منجر به بروز بدترین بحران بشری در جهان شده و میلیون‌ها تن از مردم این کشور را با خطر گرسنگی مواجه ساخته است^{۳۵}؛

Organization for Defending Victims
of Violence

^{۳۴}گزارش کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی. قابل بازیابی در لینک:

<http://icfuae.org.uk/news/united-nations-special-rapporteurs-%E2%80%98profoundly-concerned%E2%80%99-draconian-uae-anti-terror-laws>

^{۳۵}گزارش پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.middleeastmonitor.com/20201206-139-killed-injured-in-western-yemen-since-october>

۲- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور، در روز دوشنبه ۱۰ آذرماه ۱۳۹۹، در خصوص افزایش خشونت‌های جنسیتی در یمن بر اثر شیوع بیماری کووید - ۱۹ و کاهش بودجه‌های بشردوستانه. نکات مهم این گزارش عبارت است از:

الف) افزایش ۶۳ درصدی خشونت‌های جنسیتی در یمن، از زمان آغاز جنگ در این کشور، در سال ۲۰۱۵ میلادی، با توجه به منجر شدن شیوع بیماری کووید - ۱۹ به کاهش بودجه‌های مربوط به خدمات حمایتی ارائه‌شده در این زمینه، در این کشور و دیگر نقاط جنگ‌زده جهان؛

ب) اشاره به گزارش شورای پناه‌جویان نروژ^{۳۶} و سازمان ملل، در زمینه قرار داشتن دست کم ۴۰ میلیون نفر از ساکنان جنگ‌زده جهان در معرض مخاطراتی چون، بهره‌برداری و استثمار جنسی، سوءاستفاده، کار اجباری و قاچاق، به دلیل کاهش شدید بودجه برنامه‌های حمایتی؛

ج) اشاره به ناگزیر شدن دو سوم از دختران یمنی به ازدواج تا سن ۱۸ سالگی، با توجه به رو به وخامت نهادن بیشتر شرایط اقتصادی کشور به دلیل شیوع بیماری کووید - ۱۹؛

د) اشاره به از دست رفتن درآمد یک‌چهارم از خانواده‌های فقیر این کشور جنگ‌زده به دلیل شیوع این بیماری: این در حالی است که بسیاری از آن‌ها به ازدواج زود هنگام به‌عنوان راهکار بقای خود می‌نگرند^{۳۷}؛

۳- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور، در روز چهارشنبه ۵ آذرماه ۱۳۹۹، در خصوص شیوع بیماری گال (جرب - بیماری پوستی) در میان بی‌جا شدگان یمنی، مبنی بر:

الف) صدور اطلاعیه از سوی سازمان پزشکان بدون مرز، در روز دوشنبه ۳ آذرماه، مبنی بر شیوع بیماری مسری پوستی گال در میان بی‌جا شدگان داخلی یمن که تخمین زده

³⁶ Norwegian Refugee Council (NRC)

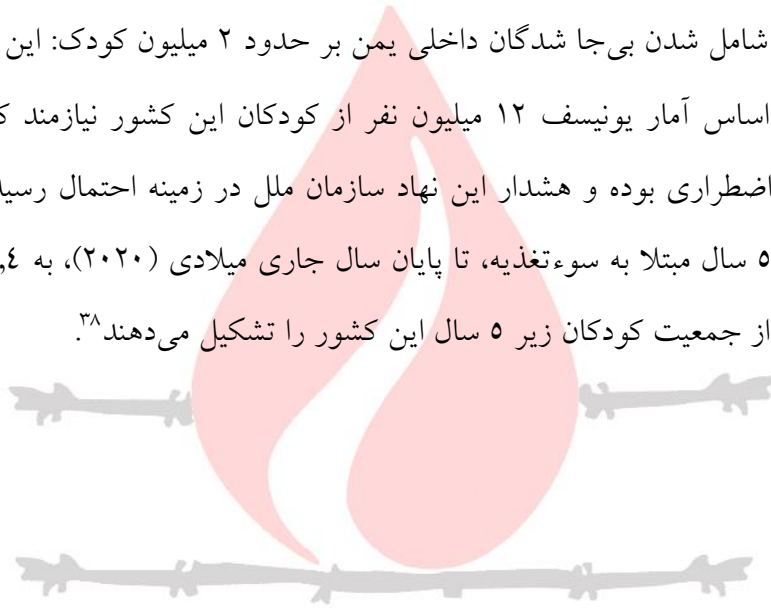
³⁷ گزارش پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور. قابل‌بازایی در لینک:

<https://www.middleeastmonitor.com/20201130-pandemic-funding-gaps-seen-fueling-gender-based-violence-in-yemen>

می‌شود که تعداد آن‌ها حدود ۴ میلیون نفر باشد و بیشترین افرادی که مبتلا به این بیماری شده‌اند در اردوگاه‌های انباشته از جمعیت استان إب زندگی می‌کنند؛

ب) اشاره به منجر شدن شرایط نامناسب بهداشتی و انباشتگی جمعیت، به شیوع این بیماری در میان ساکنان اردوگاه‌ها و تلاش سازمان پزشکان بدون مرز جهت مقابله با آن در یکی از اردوگاه‌های شهر إب (مرکز استان إب) که ۱۱ هزار نفر از جمعیت آن به این بیماری مبتلا شده‌اند.

ج) اشاره به شامل شدن بی‌جا شدگان داخلی یمن بر حدود ۲ میلیون کودک: این در حالی است که بر اساس آمار یونیسف ۱۲ میلیون نفر از کودکان این کشور نیازمند کمک‌های بشردوستانه اضطراری بوده و هشدار این نهاد سازمان ملل در زمینه احتمال رسیدن تعداد کودکان زیر ۵ سال مبتلا به سوء تغذیه، تا پایان سال جاری میلادی (۲۰۲۰)، به ۲,۴ میلیون نفر که نیمی از جمعیت کودکان زیر ۵ سال این کشور را تشکیل می‌دهند^{۳۸}.

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims
of Violence

^{۳۸} گزارش پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.middleeastmonitor.com/20201125-msf-scabies-outbreak-among-yemens-displaced>